

دستگاه دیپلماسی مسئول مستقیم مذاکرات وزیر امور خارجه کشورمان گفت: هیچ یک از گمانه‌زنی‌هایی که انجام می‌شود درباره اسامی مذاکره کنندگان صحیح نیست اما مسلم است که مسئولیت مذاکرات احتمالی با وزارت امور خارجه و مدیریت آن با وزیر امور خارجه خواهد بود.

«سید عباس عراقچی» وزیر امور خارجه در گفت‌وگو با خبرگزاری تسنیم گفت: مسئولیت مذاکرات با وزارت خارجه خواهد بود پیشنهاد مذاکره مستقیم به دلایلی که مکرر گفته شده مورد پذیرش ما نیست ولی ما آمادگی مذاکرات غیرمستقیم را از طریق کشور عمان داریم.

وی افزود: اکنون توپ در زمین امریکاست که به پیشنهاد جمهوری اسلامی پاسخ دهد اگرچه ما عجله‌ای نداریم. هیچ یکس از گمانه‌زنی‌هایی که انجام می‌شود درباره اسامی مذاکره کنندگان صحیح نیست اما مسلم است که مسئولیت مذاکرات احتمالی با وزارت امور خارجه و مدیریت آن با وزیر امور خارجه خواهد بود.

در همین حال، سخنگوی وزارت خارجه در مورد اخبار مطرح شده در ارتباط با تشکیل یک گروه برای مذاکره با آمریکا گفت: مطالبی که در این زمینه مطرح می‌شود، شایعه است و وزارت خارجه مسئول پیشبرد هر نوع مذاکره است، بنابراین صحبت‌هایی که گاه و بیگاه بعضا در رسانه‌های داخلی و خارجی در این زمینه مطرح می‌شود حسد و گمان است و پایه و اساس ندارد.

رویداد

دیدار پیشکوتان وزارت خارجه ایران با ولایتی

جمعی از دیپلمات‌ها و پیشکوتان وزارت امور خارجه با علی اکبر ولایتی دیدار کردند. جمعی از پیشکسوتان، دیپلمات‌ها و وزرای اسبق وزارت امور خارجه با «علی اکبر ولایتی» مشاور امور بین‌الملل رهبر معظم انقلاب دیدار کردند. در این دیدار «محمدجواد ظریف» و «علی اکبر صالحی» وزرای اسبق امور خارجه، «کاظم غریب‌آبادی» معساور امور حقوقی و بین‌الملل وزیر امور خارجه و «حسین جبرلی انصاری» مدیرعامل ایرنا و از دیپلمات‌های باسابقه کشور و استاداسلام پرسش از معاونین اسبق وزیر امور خارجه حضور داشتند. در این نشست دوستانه درباره مسائل مختلف بین‌المللی بحث و گفت‌وگو شد و ولایتی به بیسان تحلیل‌های مختلف پیرامون مسائل منطقه و جهان پرداخت.

استراتژیک

مفهوم تحرکات نظامی آمریکا علیه ایران

پایگاه تحلیلی «بنیاد تحقیقات ناظران» در گزارشی می‌نویسد:مقام‌های کاخ سفید می‌گویند این افزایش نیروها لزوماً به معنای اقدام نظامی قریبالوقوع نیست، بلکه نشان‌دهنده تمایل آمریکا به مذاکره از موضع قدرت است، از سوی دیگر ایرانی‌ها برای هر سناریویی آماده‌اند.

پایگاه تحلیلی «بنیاد تحقیقات ناظر» در گزارشی می‌نویسد؛ در اوایل ماه گذشته، دونالد ترامپ رئیس‌جمهور ایالات متحده نامه‌ای از طریق امارات متحده عربی برای ایران ارسال کرد که در آن تمایل خود را برای مذاکره درباره توافق هسته‌ای با ایران ابراز داشت. این درخواست پس از صدور فرمان اجرایی ترامپ در اوایل فوریه مطرح شد که در آن تهدید به اعمال «فشار حداکثری» برای اطمینان از عدم دستیابی ایران به سلاح هسته‌ای و موشک‌های بالستیک قاره‌پیما شده بود. این فرمان همچنین تمامی تحریم‌ها و اقدامات دیگر علیه ایران را تشدید کرد. ایرانی‌ها از طریق عمان به‌طور رسمی پاسخ دادند که تمایل به مذاکرات مستقیم ندارند، اما به مذاکرات غیرمستقیم علاقه‌مند هستند

در ۳۰ مارس ۲۰۲۵، در پاسخ ایران به رد درخواست ترامپ، او هشدار داد که اگر ایران به توافق هسته‌ای با ایالات متحده نرسد، ممکن است با اقدام نظامی به‌ویژه بمباران، مواجه شود و همچنین تعرفه‌های ثانویه‌ای مشابه آنچه در دوره قبلی دولتش اعمال شده بود وضع خواهد شد. چندی بعد ایران پیامی به ایالات متحده از طریق سفارت سئوین، که نام‌ننده منافع آمریکا در ایران است، ارسال کرد و هشدار داد که ایران به هر اقدام آمریکا قاطعانه و فوری پاسخ خواهد داد.

ترامپ در دوره اول ریاست‌جمهوری، در سال ۲۰۱۸، ایالات متحده را از برنامه جامع مشترک خراج کرد؛ توافقی بین‌المللی که محدودیت‌هایی بر برنامه هسته‌ای ایران اعمال می‌کرد و در ازای آن تحریم‌ها علیه این کشور لغو می‌شد. این توافق با هدف افزایش زمان گریز هسته‌ای ایران به حدود یک سال طراحی شده بود. با این حال، پس از خروج آمریکا، این توافق فروپاشید و ایران تولید و غنی‌سازی اورانیوم را فراتر از محدودیت‌های تعیین‌شده در برنامه از سر گرفت و زمان گریز هسته‌ای را به‌شدت کاهش داد.

اهداف مذاکرات کنونی تحت رهبری ترامپ مشخص نیست، اما به‌وضوح فراتر از احیای صرف برنامه است که در سال ۲۰۱۵ توسط انگلیس، فرانسه، روسیه، چین و آلمان توافق شده بود و ایالات متحده در سال ۲۰۱۸ از آن خارج شد. برنامه هسته‌ای ایران در دهه ۱۹۵۰ با کمک ایالات متحده تحت رژیم ایران در جنگی که عراق در سال ۱۹۸۰ با حمایت عربستان سعودی و ایالات متحده آغاز کرد. مذاکرات بین ایران و سه کشور اروپایی در سال ۲۰۰۳ آغاز شد و پس از ۱۲ سال، توافقی به نام برنامه جامع اقدام مشترک در سال ۲۰۱۵ شکل گرفت. برای اولین بار از سال ۱۹۷۹، مذاکرات مستقیم در سطح وزرا بین ایالات متحده و ایران صورت گرفت و مداخله آمریکا به‌عنوان کلید موفقیت این مذاکرات دیده شد.

تحت چارچوب ۲۰۱۵، ایران موافقت کرد که ذخایر اورانیوم غنی‌شده خود

را ۹۸ درصد کاهش دهد، غنی‌سازی را در سطح ۳۶۷ درصد متوقف کند و بازرسی‌های جامع آژانس بین‌المللی انرژی اتمی را بهبود.

گروه دیپلماسی – علی ودایع:اولین

نشست سخنگوی دستگاه دیپلماسی در سال ۱۴۰۴ با حضور خبرنگاران داخلی و خارجی برگزار شد. «مذاکرات اتمی»، «وضعیت شهروندان ایرانی در فرانسه»، «قاطعبیت ایران مقابل هر گونه تعرض»، «سفر گروسی به تهران» و «جزئیات مذاکره غیر مستقیم ایران و آمریکا» سوز‌های اصلی این نشست بود.

«اسماعیل بقایی» در پاسخ به این سوال که آیا آمریکایی‌ها به نامه ایران و پیشنهاد تهران در ارتباط با انجام مذاکره غیر مستقیم پاسخی داده‌اند؟ گفت: نه.

سخنگوی وزارت خارجه ایران تصریح کرد: پاسخ نامه آمریکا به ایران داده شد، خبرش هم اعلام شد و تحلیل‌های مختلفی هم در موردش صورت گرفت. ما منتظر تصمیم آمریکا در این خصوص هستیم. پیشنهاد جمهوری اسلامی ایران برای مذاکره غیرمستقیم یک پیشنهاد سخاوتمندانه و مبتنی بر یک تصمیم مسئولانه و خردمندانه و با عنایت به سوابق این موزعه و در نظر گرفتن روندهای مرتبط با موضوع هسته‌ای و مذاکرات در یک دهه گذشته بوده است. فعلا ترجیح‌مان این است که به آنچه که پیشنهاد دادیم، متمرکز باشیم و اینکه در آینده چه اتفاقی خواهد بود در زمان خودش تصمیم‌گیری خواهد شد.

عمان محل احتمالی مذاکرات

سخنگوی وزارت امور خارجه در پاسخ به این سؤال که احتمالا کدام کشور در مورد مذاکرات غیر مستقیم بین ایران و آمریکا نقش ایفا می‌کند آیا ممکن است که عمان واسطه باشد؟ گفت: درباره، مشارکت سایر طرف‌ها در پیشبرد مذاکرات غیرمستقیم، در مواردی این نقش را مسئول سیاست خارجی اتحادیهٔ اروپا انجام می‌داد و البته در قالب برجام بود، اما در سال‌های اخیر و قبل از آن عمان این نقش را به خوبی ایفا کرده است. فکسر می‌کنم در صورتی که چنین روندی شکل بگیرد، عمان یکی از نامزدهای اصلی برای این کار خواهد بود. تفاوت بین مذاکره مستقیم و غیرمستقیم همان چیزی است که می‌توانید در خود روند مذاکرات هسته‌ای ایران و سابقهٔ آن مشاهده کنید. در دوران رئیس جمهور سابق آمریکا، مذاکراتمان در رابطه با موضوع هسته‌ای با آمریکا را به صورت غیرمستقیم انجام دادیم. این موضوع در اواخر دولت دوازدهم شروع شد و در دوران دولت سیزدهم هم ادامه یافت، بنابراین مذاکره غیرمستقیم الگویی است که امتحان شده و اگر به نتیجه نرسید، دلپیش غیرمستقیم بودن مذاکرات از عدم دستیابی ایران به سلاح هسته‌ای حاضر هم مذاکرات غیرمستقیمی در منطقه بر سرر یک موضوع مهم (اوکراین) در حال وقوع است. بنابراین، این امر ناآشنا نیست.

ایران به دنبال سلاح هسته‌ای نیست
سخنگوی وزارت خارجه در پاسخ به برخی اظهارات مبنی بر اینکه ایران ممکن است به سمت ساخت سلاح هسته‌ای حرکت کند و اظهاراتی که در این ارتباط در تلویزیون مطرح شده است، گفت: موضع ایران در بحث هسته‌ای کاملا شفاف است و وزیر خارجه در آخرین توییتی که منتشر کردند، صراحتا بیان کردند ایران هیچ‌گاه و تحت هیچ شرایطی به دنبال سلاح هسته‌ای نیست و این بخشی از راهبرد و اعتقاد ماست و فتوای رهبری در این زمینه وجود دارد.

واکنش خونسرد تهران به بحث ضرب‌الاجل

بقائی همچنین در پاسخ به سوالی مبنی بر اینکه در رسانه‌ها مطرح شده که ترامپ در نامه خود ضرب الاجل ۲ ماهه مشخص کرده و برخی نیز مدعی هستند که غیر از بحث هسته‌ای موضوعات دیگری نیز در این نامه مطرح شده است گفت: در مورد کلیات این

مردم‌سالاری

سخنگوی وزارت امور خارجه امکان مذاکره غیر مستقیم را تشریح کرد

تعلل واشنگتن برای پاسخ به نامه تهران

حلال حاضر در آمریکا حضور دارد تا در مورد حمله به ایران هماهنگی کند، گفت: ما به هر تعرض و هر تجاوزی به خاک کشورمان با تمام قوا پاسخ خواهیم داد. ما برای هر پیشامدی آمادگی داریم و الحمدلله جمهوری اسلامی ایران و ملت ایران در عرض این پنج دهه به موضوعات دیگری نیز در این نامه مطرح شده است من آن را تایید نمی‌کنم.

تکالیف مشخص آژانس

سخنگوی وزارت خارجه در مورد گفت‌وگوی اخیر وزیر خارجه و مدیر کل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی و زمان سفر گروسی به تهران گفت: در جریان این تماس با توجه به تحولات، ما نگرانی‌ها و ملاحظات خود را بیان کردیم، انتظارات خود را بیان کردیم و بر تکالیفی که آژانس در برابر کشورهای عضو دارد تاکید شده.موافقت اصولی برای سفر آقای مدیر کل انجام شده است. در مورد جزئیات و برنامه‌های سفر رایزنی‌ها بین ما و دبیرخانه آژانس ادامه دارد و به محض نهایی شدن اطلاع‌رسانی می‌شود.بقائی با بیان این‌که «این سفر در چارچوب همکاری‌های موجود بین ایران و آژانس که شامل همکاری برای حل فصل در ارتباط با چند موضوع پادمانی باقی مانده است انجام می‌شود»، گفت: آژانس تکالیف مشخصی در برابر کشورها دارد و با توجه به استمرار تهدیدها از سوی آمریکا و رژیم اسرائیل علیه تاسیسات هسته‌ای ایران، آژانس باید تکالیف خود را در ارتباط با این موضوع و تهدیدات تک در واقع موضوع‌گیری کند و این تهدیدات که در واقع تهدید صلح بین‌الملل است را محکوم کند.

پیام صریح ایران

به کشورهای همسایه
سخنگوی وزارت خارجه همچنین در پاسخ به سوالی تاکید کرد جمهوری اسلامی ایران، امنیت تک تک کشورهای همسایه را، امنیت خود می‌داند و اصرار داریم که امنیت در منطقه باید دروزن؛ و متکی به کشورهای منطقه باشد و خودرو نیروهای بیگانه و ایجاد پایگاه‌های نظامی اصلی آنها در کشورهای منطقه را مناسب نمی‌داند و در واقع پوذر نیروهای بیگانه جز ایجاد شرارت و ناامنی قایده دیگری در منطقه ندارد. هیچ کشوری مجاز نیست، سرزمین و قلمرو خود در اختیار کشورهای دیگر برای تعرض و اقدامات ایذایی علیه کشور دیگری قرار دهد و پیام ایران در این ارتباط صریح بوده است و این پیامی است که تمام کشورهای منطقه نسبت به آن واقف هستند و آن را درک می‌کنند.

بازی رسانه‌های خارجی

با مقام خیالی

سخنگوی وزارت امور خارجه در پاسخ به سؤال مبنی بر اینکه «پس از تهدیدات نظامی ترامپ علیه ایران، تماس‌هایی میان مقام‌های ارشد ایرانی و برخی کشورهای منطقه صورت گرفته و همگی از حل مسالمت‌آمیز اختلافات حمایت کرده‌اند، در این زمینه نگرانی‌هایی درباره تبعات وقوع چنین تنش مستقیمی میان ایران و آمریکا برای منطقه وجود دارد، همزمان رویترز به نقل از یک مقام آگاه ایرانی مدعی شده که به نیروهای نظامی ایران دستور آماده باش داده شده و ایران به کشورهای منطقه در مورد استفاده از قلمروی آن‌ها برای هرگونه اقدام ایذایی علیه ایران هشدار داده است. پاسخ ایران به چنین فضاسازی‌هایی چیست؟» گفت: خبرگزاری که به نام آن اشاره کرد دردیگام گفتی ثابتی در این باره که مستند به یک مقام خیالی آگاه است. در خصوص ادعای مطرح‌شده، آمادگی نیروهای نظامی و دفاعی یک کشور برای دفاع از حاکمیت سرزمینی خود امری طبیعی است. نیروهای مسلح ایران با توجه

سه‌شنبه ۹ فروردین ۱۴۰۴ – ۹ شول ۱۴۴۶ – ۸ تویل ۲۰۲۵ – سال بیست‌و‌چهارم – شماره ۶۵۸

نروریسم

تداوم تهدید علیه ایران از خاک عراق

انتشار ویدیویی جدید از خالد عزیزی، از مسئولان ارشد دمکرات کردستان ایران، بار دیگر ماهیت حقیقی این گروه را آشکار کرد. خالد عزیزی در این اظهارات، صریحا به تداوم مسلح‌بودن کمب‌های این گروه در اقلیم کردستان عراق اذعان می‌کند؛ اعترافی که نه تنها نقض فاحش توافقنامه میان ایران و عراق (شهریور ۱۴۰۲) است، بلکه نشان‌دهنده بی‌اعتنایی آشکار به اصل خُسن همجواری و تعهدات بین‌المللی دولت مرکزی بغداد و مسئولان اقلیم است.

بر اساس مفاد توافقنامه امنیتی ایران و عراق، بغداد موظف به خلع سلاح و برچیدن پایگاه‌های گروه‌های مسلح ضدایرانی مستقر در خاک اقلیم کردستان بود. با این حال، این اعتراف تازه نشان می‌دهد که بر خلاف ادعاهای مکرر مسئولان اقلیم کردستان مبنی بر خلع سلاح این گروه‌ها، نه تنها این گروه‌ها همچنان مسلح باقی مانده‌اند، بلکه پایگاه‌های آموزشی و نظامی خود را نیز حفظ کرده‌اند.

به نظر می‌آید باتوجه به اینکه توافقنامه امنیتی میان دو کشور ۲۸ اسفند ۱۴۰۱ امضا شد و طرف عراقی بر اساس این توافق متعهد بود که تا شهریور ۱۴۰۲ نسبت به خلع سلاح این احزاب اقدامات لازم را انجام دهد؛ باید دید که چرا و چگونه می‌توان مسئولین بغداد و اربیل را متعهد به انجام وظایف خود بر اساس توافقنامه کرد.

از منظر حقوق بین‌الملل، بر اساس اصل عدم استفاده از قلمرو یک دولت برای اقدامات تهدیدآمیز علیه دولت دیگر، دولت عراق موظف است از تبدیل شدن خاک خود به پایگاهی برای اقدامات مسلحانه علیه ایران جلوگیری کند. در مساده ۲۴ قانون اساسی عراق نیز آمده است که «خاک عراق نباید پایگاهی برای تهدید امنیت کشورهای همسایه باشد». در چنین شرایطی، اگر دولت عراق با اقلیم کردستان قادر به مهار و انحلال این گروه‌ها نباشند، ایران بر اساس اصل دفاع مشروع (ماده ۵۱ منشور ملل متحد) این حق را دارد که از امنیت شهروندان خود دفاع کند و اقدامات پیشگیرانه برای رفع تهدیدات انجام دهد.

ایران بیشتر از این هم چندین مرتبه از حق دفاع مشروع خود برای ختنی سازی هرگونه تهدیدی از سوی گروه‌های شبه نظامی کردی مستقر در خاک اقلیم کردستان عراق استفاده کرده و به نظر می‌آید اگر به این نتیجه برسد که وعده‌های مسئولین بغداد و اربیل با عمل آنها یکسان نیست و کماکان وضعیت پیش از امضای توافقنامه جاری و ساری است؛ تصمیم به استفاده مجدد از ابزارهای سخت خود به منظور برخورد با تهدیدات احتمالی از سوی گروه های فوق بگیرد.

ادامه فعالیت‌های گروهک دمکرات و گروه‌های مشابه، تهدید مستقیمی برای امنیت ایران به‌ویژه در مناطق مرزی غرب کشور محسوب می‌شود. این ناامنی‌ها تأثیرات گسترده‌ای بر روند توسعه، سرمایه‌گذاری، خدمات‌رسانی و مهاجرت معکوس در این مناطق گذاشته و موجب افزایش فقر، بیکاری، و مهاجرت اجباری شده است.

از منظر حقوق بشری نیز، حضور و فعالیت آزادانه این گروه‌ها در خاک اقلیم کردستان عراق، به معنای نقض حقوق شهروندان ایرانی، به‌ویژه کودکان، زنان، مرزنشینان و فعالان مدنی است که سال‌ها هدف گروگان‌گیری، سواستفاده، سرزبان‌گیری اجباری، و رفتارهای غیرانسانی و غیراخلاقی قرار گرفته‌اند.

موارد متعددی از استفاده از کودکان سرزبان، قاچاق انسان، آزار جنسی و بهره‌کنشی ایدئولوژیک در این گروه‌ها مستند شده است.

نگاه

ضرورت رهایی گروه‌های کُردی از رومانیسیسم سیاسی

هوشنگ شیخی

پیام عبدالله اوجلان رهبر در بند پ.ک.ک درباره لزوم خلع سلاح و انحلال این گروه؛ فارغ از وجوه خاص مربوط به ترکیه و سرنوشته درگیری پ.ک.ک و ترکیه، پروسه منازعه با هویت کُردی در ترکیه و پیامدهای آن، نکته اساسی دیگری دارد که نیازمند واکاوی و بررسی است. اینکه رهبر یک حرکت کُردی بعد از ۴۰ سال مبارزه مسلحانه اکنون به این نتیجه رسیده که عصر معاصر، دیگر کلاسیکنتف و گریلا نه نمی‌تابد؛ مذاکهای عمیق‌تر می‌طلبید. حرکتی که اوجلان در سال ۱۹۷۸ تشکیل و شش سال بعد به مسالحهانه شدنش فرمان داد امروز با تجربه چهار دهه و کشته شدن بیش از ۱۵۰ هزار نفر از هر دو طرف، طی یک دست‌نوشته توسط خودش لزوم انحلال آن اعلام شده است.

اگرچه اساسا به لحاظ تئوریک، در مانیفستی که اوجلان در دو دهه گذشته بر مبنای زیست جوامع دموکراتیک شرح و بسط داده جایی برای حرکت مسلحانه وجود ندارد و این اعلام به لحاظ منطقی با تأخیر حداقل ۲۰ ساله انجام شده است. چراکه طبق ایده‌های اصلی متون اوجلان، وی پس از دستگیری در عملیات مشترک میت، موساد و سیا در قسردگاه کنیا در سال ۱۹۹۹ به لحاظ تئوریک دچار تحولات اساسی شد. به‌طوری‌که در متون خود بیشتر بر دموکراتیزاسیون جوامع تمرکز و آن را مقدم بر دموکراتیک شدن دولت‌ها عنوان کرد و از سوسیالیسم آلبوسیستی اولیه فاصله گرفت و بسر نوع خاصی از فلسفه جماعت‌گرایی متمرکز شد که طبیعتا حرکت مسلحانه جایگاهی در آن ندارد. از این رو می‌توان گفت اسلحه هم به عنوان تاکتیک و هم به عنوان راهبرد با چنین مانیفستی‌ست تعارض ماهوی دارد. خلع سلاح و انحلال پ.ک.ک پیش از آنکه توافقی بین اوجلان و دولت ترکیه باشد، تلاشی برای حل بحران روایت وجودی فلسفه زندانی اِیمرالی است. فارغ از اینکه اساسا قنبدیل وقتی به سخن ایمرالی می‌نهد یا خیر؛ آنچه الان رخ داده، تحولی شوگرف و مهم برای کردها در همه منطقه است. طبیعی است آنکه حرکت مسلحانه را نه یک مشروع تهران برای استفاده صلح‌آمیز از حق ایران را از بین ببرد و در همین حال، حق مشروع تهران برای استفاده صلح‌آمیز از انرژی اتمی ناشی از مشارکت این کشور در معاهده منع گسترش تسلیحات هسته ای را در نظر بگیرد.

شورای آتالنتیک بررسی کرد

عنصر غافلگیری در روابط ایران و آمریکا

در خلیج فارس، به‌ویژه عربستان سعودی و امارات متحده عربی، همچنان ایران را تهدید اصلی می‌دانند و از واشینگتن می‌خواهند که رویکرد سخت‌گیرانه‌تری اتخاذ کنند. در عین حال، آن‌ها از عادی‌سازی روابط با اسرائیل از طریق توافق‌نامه‌های ابراهیم حمایت می‌کنند، اما این روند بدون رسیدگی به تهدید اسرائیل، تحت رهبری بنیامین نتانیاهو، عملیات نظامی گسترده‌ای را علیه حماس انجام داده که به تلفات غیرنظامی قابل توجه و یک بحران انسانی منجر شده است.

^[1] در خلیج فارس، به‌ویژه عربستان سعودی و امارات متحده عربی، همچنان ایران را تهدید اصلی می‌دانند و از واشینگتن می‌خواهند که رویکرد سخت‌گیرانه‌تری اتخاذ کنند

^[2] در عین حال، آن‌ها از عادی‌سازی روابط با اسرائیل از طریق توافق‌نامه‌های ابراهیم حمایت می‌کنند